Dziś 8 stron

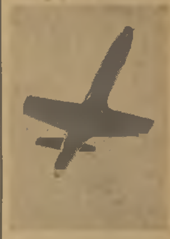
Cena 3 zł

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-53; 585-10; — Telefon administracji 585-10; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 | Kraków, 27 września 1947 r. | Nr. 265

Samolot „Skystreak", nowy amerykański aeroplan marynarki o napędzie rakietowym, osiągający szybkość dźwięku.

Koniec rządów mandatowych

Wielka Brytania wycofuje się z Palestyny

Oficjalne oświadczenie min. Jonesa w Komisji Palestyńskiej ONZ

NOWY JORK. — Na posiedzeniu specjalnej komisji palestyńskiej ONZ, delegat brytyjski minister kolonij Creech Jones złożył sensacyjne oficjalne oświadczenie rządu brytyjskiego w sprawie Palestyny.

Jones oświadczył, że W. Brytania postanowiła w braku ugodowego załatwienia problemu palestyńskiego, wycofać z Palestyny wojska i urzędników brytyjskich. Rząd brytyjski wyraża zgodę na natychmiastowe zakończenie mandatu palestyńskiego i ewentualnie zobowiąże się do wprowadzenia w życie nowej polityki, która byłaby przyjęta tak przez Żydów jak i przez Arabów. Jednakże W. Brytania nie podejmie się realizacji jakiegoś jednostronnego projektu rozwiązania zagadnienia palestyńskiego.

Jones zakomunikował dalej, że W. Brytania popiera zalecenia Komisji Palestyńskiej ...ie przyznania Palestynie jak ...bciej niepodległości. Sprawa żydowskich wysiedleńców jest kwestią odpowiedzialności międzynarodowej i Wielka Brytania wkrótce ... wystąpi z własnym projektem rozwiązania problemu przesiedleńców. Jones wyraził na zakończenie nadzieję, że ONZ będzie miało więcej szczęścia w Palestynie niż W. Brytania.

Następnie przewodniczący Komisji Palestyńskiej Sanstron przedstawił raport komisji ankietowej, która przebywała przez dłuższy ... w Palestynie, dodając, że ... akcję nielegalną rozpoczęli młodzi fanatycy żydowscy, popierani przez czynniki zagraniczne. Tragedia problemu palestyńskiego polega na tym, że interesy Żydów i Arabów muszą być w równym stopniu spokojone.

Komisja uchwaliła wysłuchać ... poniedziałek przedstawicieli wyższego komitetu arabskiego

Marshall nie wie co zrobić z „raportem 16"

WASZYNGTON. — Minister Marshall oświadczył, po otrzymaniu raportu konferencji gospodarczej 16 państw w Paryżu, że raport ten będzie obecnie przestudiowany. Jednakże minister chętnie przyjąłby dalsze sprawozdania, które by dokładniej i szczegółowiej określały zakres pomocy USA.

Specjalna komisja amerykańska, powołana przez prezydenta Trumana ma obecnie ustalić wysokość pomocy amerykańskiej dla Europy.

42 milionów od „SPOŁEM" dla Warszawy

WARSZAWA. — Związek Gospodarczy Spółdzielni „Społem" zadeklarował 42 miliony na odbudowę Stolicy.

Z kwoty 21 mil. zł. „Społem" wpłaci do końca b. r. resztę po 3,5 miliona zł. miesięcznie do 1 lipca ...

O likwidację faszyzmu w Anglii

LONDYN. — Dwu posłów lewicowych do rady okręgu londyńskiego złożyło wniosek, wzywający zarząd do zamknięcia wszystkich organizacyj faszystowskich

Odprawa kierowników szkół partyjnych

WARSZAWA (SAP) — Dnia 1 października b. r. o godz. 10-tej odbędzie się w CKW PPS odprawa kierowników wojewódzkich szkół partyjnych. Na odprawie zostaną omówione wyniki dotychczasowej akcji szkoleniowej, akcji przygotowawczej i plan szkolenia masowego.

Wpływy Mikołajczyka nikną

Chłopi pow. brzeskiego porzucają PSL

KRAKÓW (SAP) — W dniu 23 b. m. odbyło się zebranie Zarządu Powiatowego PSL w Brzesku, któremu przewodniczył urzędujący wiceprezes Zarządu Szpila Jan.

Na zebraniu tym uchwalono jednomyślnie zaprzestanie działalności PSL na terenie powiatu brzeskiego, motywując tę decyzję w powziętej rezolucji, która m. in. stwierdza, co następuje:

„dotychczasowa działalność PSL stała pod znakiem współpracy z podziemiem, co znalazło swój dobitny wyraz w procesie krakowskim, w którym członkom PSL udowodniono kontakty z WIN-em i czynne współdziałanie działaczy zarządu wojewódzkiego PSL ... Stanisławem Mierzwą na czele, ... dywersyjnymi elementami podziemia. W tym stanie ... Zarząd Powiatowy PSL ... Brzesku odgradza ... tych zdrajców ruchu ludowego ... będących na kierowniczych stanowiskach PSL i postanawia ...ązać organizację PSL na terenie powiatu brzeskiego".

W dalszym ciągu rezolucja ... a wszystkich chłopów z całej Polski, zrzeszonych jeszcze w PSL, do powzięcia podobnej decyzji w imię dobra chłopa polskiego.

Rezolucję podpisali: Jan Szpila, urzędujący wiceprezes Zarządu powiatowego PSL w Brzesku, oraz członkowie zarządu: Jan Franczak, Michał Bodek i Antoni Obłak.

Za znęcanie się nad robotnikami

5 niemieckich zbrodniarzy przed sądem

WARSZAWA. — Przed Sądem Okręgowym w Warszawie rozpoczął się w dniu 26 b. m. proces pięciu przestępców wojennych wydanych sądom polskim przez amerykańskie władze okupacyjne. Oskarżeni: Gustaw Zollner, Gunther Karow, Herman Ziegler, Alfred Tanzer i Heino Schemling zajmowali kierownicze stanowisko w SS. Poza należeniem do zbrodniczej organizacji oskarżeni odpowiadać będą za znęcanie się nad więźniami i ...

INSBRUK. — Były „kapo" obozu koncentracyjnego w Krakowie — Płaszowie Austriak Antoni Fahringer — został aresztowany ... radzieckiej strefie okupacyjnej

SS-owiec ze straży zamkowej miał dokonać zamachu na prezydenta Benesza

PRAGA (SAP). — Generał Feriencik, komisarz dla spraw wewnętrznych Słowacji, oznajmił we czwartek w parlamencie, że w przybocznej straży prezydenta Benesza znajdował się były esesowiec.

Dzięki fałszywym dokumentom partyzanta słowackiego esesowiec został przyjęty do straży „zamkowej", to znaczy osobistej straży prezydenta Czechosłowacji.

Niemiec należał do spisku słowackiego i w związku z wykrytym zamachem na prez. Benesza ...

Reakcja terroryzuje własnych ministrów

Niepowodzenie »reform« Sophulisa

ATENY. — Rząd grecki opanowany jest całkowicie przez elementy monarchistyczno — faszystowskie. Świadczy o tym najlepiej próba, jakiej chciał dokonać premier grecki Sophulis. Zamierzał on mianowicie ... lem usunięcia urzędników zbyt drastycznie posługujących się gwałtem. Ujawnienie tego zamiaru ze strony premiera spowodowało ostre ... prasy monarchistycznej, która groziła, że w wypadku nieustępliwości premiera, doprowadzi do jego ustąpienia. Równocześnie szef brytyjskiej misji politycznej zaprotestował przeciwko przeprowadzaniu jakichkolwiek zmian w obsadzie personalnej w organach bezpieczeństwa.

W rezultacie Sophulis wycofał swoje propozycje

Nieudolność Trumana krytykuje prasa amerykańska

NOWY JORK (SAP). Dzienniki nowojorskie nie ukrywają swego rozczarowania wobec stanowiska prezydenta Trumana, który zwrócił się do obywateli Stanów Zjednoczonych o wprowadzenie dobrowolnych ograniczeń i utworzył specjalny komitet mający wpłynąć na opinię publiczną, aby oszczędzała żywność ku ... na pomoc dla Europy.

„New York Herald" porównuje Trumana do komendanta strażaków, który zwołał swych ludzi przed płonącym ... mem aby im powiedzieć, że utworzył komitet, który rozpatrzy możliwości ugaszenia, zalecając jednocześnie sąsiadom płonącego się domu aby oszczędzali wodę.

Terroryści zrabowali 45000 funtów

JEROZOLIMA (SAP) — Dochodzenie ustaliło, że sprawcy zamachu na transport pieniędzy z banku Barclay'a w Tel Avivie należą do grupy Sterna". Zamachowcy po zastrzeleniu 3 policjantów zmuszeni byli porzucić ciężkie worki, zawierające 150.000 funtów.

Ostatecznie terroryści zrabowali 45.000 funtów.

Inflacja w USA

Ceny skaczą w górę

NOWY JORK. — Kontroler walutowy Stanów Zjednoczonych Preston Delano oświadczył na posiedzeniu dyrektorów banków państwowych, że Stany Zjednoczone „przeżywają stadium powojennej inflacji, która jest bardzo poważna i niebezpieczna". Delano zalecał bankom, ażeby ograniczyły dobrowolnie ilość wydawanych pożyczek, walcząc w ten sposób z inflacją. Prasa nowojorska donosi o dalszej zwyżce cen wielu towarów, zwłaszcza ubrań i tekstylii.

„Sucha zaprawa" Churchilla w londyńskim „Zoo" przed atakiem w Izbie Gmin na reformy społeczne, wprowadzane przez rząd Labour Party.

Rekonstrukcja gabinetu Attlee

nastąpi w przyszłym tygodniu

LONDYN. — W kołach dobrze poinformowanych oczekuje się że zmiany w gabinecie brytyjskim zostaną ogłoszone w przyszłą środę.

Premier Attlee rozpatruje obecnie te trudne sprawy, gdyż w Wielkiej Brytanii tylko premier decyd[illegible] o składzie swego rządu.

Premier ma zamiar wyeliminować z rządu przede wszystkim tych ministrów, którzy nie staną na wysokości zadania wobec [illegible] w jakich [illegible] Wielka Brytania.

Minister obrony, Alexander, stary przyjaciel premiera, ma zostać parem, a ministerstwo jego ma być zniesione.

Minister wojny, Bellenger, prawdopodobnie opuści swój resort. Na jego miejsce ma być wyznaczony (takie przynajmniej krążą pogłoski w kołach parlamentarnych) podsekretarz jego ministerstwa, major John Freeman, który ma 32 lata i byłby najmłodszym ministrem brytyjskim. Podsekretarzem w ministerstwie woj[illegible] ma zostać 34-letni James Callaghan, poseł z Cardiffu. Podczas ostatnich posiedzeń parlamentu Callaghan przeprowadził bardzo ostrą krytykę obecnej polityki, dotyczącej stanów liczebnych armii brytyjskiej.

Niewiadomo jeszcze, czy robiąc dalsze zmiany, premier Attlee zwróci się do młodych działaczy z Partii Pracy.

Nominacje zależne są w pewnej mierze od stanowiska ministra Bevina, który ostatnio jest krytykowany przez młodych posłów.

Minister Shinwell ma też wielu wrogów. Obserwatorzy sądzą, że jego tekę może w razie zmiany — otrzymać Griffith, obecny minister ubezpieczeń społecznych. Nie jest to jednak pewne, bo Shinwell jest przewodniczącym Komitetu Wykonawczego Partii Pracy i premier nie będzie chciał pozbawiać się współpracy ministra, który ma wielkie znaczenie w Centralnym Zarządzie Partii.

Pakistan i Jemen uczestniczą w ONZ

NOWY JORK — Komisja polityczna Generalnego Zgromadzenia ONZ powzięła jednomyślną uchwałę, w której zaleca przyjęcie Pakistanu i Jemenu w poczet członków ONZ.

Następnie komisja polityczna przystąpiła do ustalenia porządku obrad Zgromadzenia Generalnego.

Dotychczas ustalono następującą kolejność spraw, które się znajdą na porządku obrad Zgromadzenia: sprawy bałkańskie, propozycja amerykańska utworzenia „tymczasowego komitetu do spraw pokoju i bezpieczeństwa", rezolucja radziecka, domagająca się uchwalenia sankcji karnych przeciwko podżegaczom wojennym, sprawa niepodległości Korei, sprawa rewizji traktatu pokojowego dla Włoch, sprawa traktowania Hindusów w Unii Południowo-Afrykańskiej i sprawa ewent. rewizji prawa veta.

Zamach bombowy w Mediolanie

RZYM. — We czwartek we wczesnych godzinach rannych wybuchła bomba przy głównym wejściu do siedziby partii komunistycznej w Mediolanie, niszcząc hol i powodując wypadnięcie licznych szyb.

Według dotychczasowych wiadomości, ofiar w ludziach nie było.

Na kilka sekund przed wybuchem bomby z gmachu wybiegły podobno cztery osoby, strzelając z rewolwerów. Byli to przypuszczalnie zamachowcy.

Odroczone konferencje ministrów i zastępców ministrów

PARYŻ. — Agencja France Presse donosi z Londynu, że konferencja ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Czwórki, przewidziana na początek listopada, została odroczona do końca listopada br.

LONDYN. — W tutejszych kołach oficjalnych oświadczono, że jeśli rząd radziecki porozumie się w tej sprawie z rządami trzech innych wielkich mocarstw, konferencja zastępców ministrów spraw zagranicznych odbędzie się dopiero 6 listopada. Pomysł ten w związku z odroczeniem Rady Ministrów Spraw Zagranicznych z początku listopada do końca listopada br.

Bez komentarzy

Truman o mowie Wyszyńskiego

WASZYNGTON — Prezydent Truman odmówił komentowania na konferencji prasowej mowy radzieckiego wiceministra spraw zagranicznych Wyszyńskiego. Ograniczył się on do stwierdzenia, że „oświadczenia wiceministra spraw zagranicznych ZSRR były [illegible] same przez się".

Angielski minister odbudowy podziwia energię Polaków

WARSZAWA. — Dnia 25 b. m. premier Józef Cyrankiewicz przyjął na audiencji w Prezydium Rady Ministrów bawiącego w Polsce angielskiego ministra odbudowy, p. Lewis Silkina. Ministrowi Silkinowi towarzyszyli: minister Odbudowy prof. dr Kaczorowski i wiceminister Żakowski.

W godzinach popołudniowych goście przez 3 godziny zwiedzali miasto. Dłuższą chwilę poświęcił [illegible] ruinom Placu Napoleona, następnie Starego Miasta i terenów ghetta.

W rozmowie z dziennikarzami min. Silkin powiedział, m. in.:

„Straszliwe zniszczenia Warszawy wybiegają daleko poza moją imaginację. Nie wyobrażałem sobie nic równie wstrząsającego. Ale nie zdawałem sobie również sprawy z niesłychanej energii Polaków".

Węgiel dla pracujących

WARSZAWA — W związku ze spekulacyjną zwyżką cen węgla na wolnym rynku, spowodowaną zaopatrywaniem się ludności w opał na zimę, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów podwyższył kontyngent węgla wolnorynk[illegible].

Węgiel ten przeznaczony jest [illegible] zaopatrzenie ludności pracującej, która nie korzysta z kart aprowizacyjnych i deputatów.

W miesiącu wrześniu i następ[illegible]ych Okręgowe Komisje Związków Zawodowych otrzymają zawiadomienie o ilości węgla wol[illegible]kowego, przeznaczonego dla ich terenu.

Przydziały węgla ustalone be[illegible] [illegible] aby umożliwiły nabycie 0,5 tony na rodzinę pra[illegible] [illegible] pozbawioną deputatów i kart zaopatrzenia I kategorii. Rozprowadzenie węgla nastąpi przez zakł[illegible] [illegible] instytuc[illegible].

Za sprawiedliwy rozdział [illegible] [illegible] interwencyjnego odpowiadają [illegible] [illegible] sekretarze i przewodniczący OKZZ-tów.

A to co? Ćwiczenia alarmowe w Stuttgarcie

STUTTGART — Osobliwe ćwiczenia z syrenami alarmowymi zarządziły władze amerykańskie dla miasta i okolicy. Ludność musi bezwzględnie zastosować się do przepisów. System tych alarmów podobny jest do alarmów przeciwlotniczych z czasów wojny. W czasie alarmów wszelki ruch na ulicach musi ustać, ulice muszą opustoszeć, ludzie muszą się ukryć w bezpiecznych miejscach.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

CHODZI WŁAŚNIE O PODZIAŁ EUROPY!

REYNOLDS NEWS

„Zapotrzebowanie Europy nie może być mierzone dolarami, ale tylko i wyłącznie towarami. Ceny w Stanach Zjednoczonych ciągle idą w górę i kto może powiedzieć, jaką będzie siła kupna dolara za rok?

Trzeba pamiętać o tym, co się stało z naszą małą pożyczką, która straciła 40 proc. swej wartości, gdybyśmy ją podpisali, ponieważ Ameryka akurat zniosła kontrolę i podwyższyła ceny".

Gdy uprzytomnimy sobie zmniejszającą się stale siłę kupna dolara, w innym świetle ukażą nam się te miliardy, które wymienia raport paryskiej konferencji gospodarczej. Dzisiaj na potrzeby Europy Zachodniej wystarczyłoby podobno 16 miliardów w towarach, za trzy miesiące będzie trzeba może osiemnaście, a może więcej...

„Jedna z konkluzji, do jakich doszła konferencja 16 państw brzmi, że Europa nie ma szans usunięcia swych deficytów handlowych i w konsekwencji uniezależnienia się od dolara, o ile nie rozwiną się stosunki handlowe między Wschodnią a Zachodnią Europą. Zachodnia Europa nie może istnieć, [illegible]

Co więcej! Raport bojaźliwie wskazuje, że dla ożywienia handlu między Wschodem a Zachodem pewna ilość dolarów, napływająca z USA do Europy musi zostać udostępniona dla krajów wschodnio-europejskich.

A to przecież jest chyba ostatnią rzeczą, której Waszyngton życzyłby sobie, albo, na którą Kongres by się zgodził".

Stany Zjednoczone nie chcą uniezależnienia się Europy Zachodniej. Nie chcą by stanęła ona w oparciu o wschodnią część Kontynentu na innych, zdrowych podstawach. Przecież o to właśnie chodzi, by kraje zachodnio-europejskie stanowiły „przyczółek mostowy" ekspansji amerykańskiej. Dolarowa kurtyna ma zapobiec nawet handlowym stosunkom z resztą Kontynentu.

„Depesza B. U. Ż. z Waszyngtonu nie ukrywa: Najbliższa sesja Kongresu uchwali wprowadzenie w życie planu Marshalla tylko wtedy, jeżeli kwoty pomocy będą dokładnie przedyskutowane i jeżeli uzyska się gwarancji, iż pomoc pośrednio nawet nie dotrze na Wschód". Widzimy więc, że obojętnie, jakie były pierwotne zamiary Marshalla, modelarze polityki w Waszyngtonie uważają je, jako część polityki Trumana przeciw Rosji. Plan europejskiej samopomocy jest do przyjęcia dla Waszyngtonu tylko wtedy, jeżeli zgadza się z koncepcją zachodniego bloku politycznego, reprezentowaną przez Johna Dullesa, który towarzyszył Marshallowi na ostatniej konferencji moskiewskiej.

Raport 16 potwierdził jedną rzecz, którą zawsze podkreślałem a mianowicie, że ekonomiczne trudności Europy nie będą rozwiązane przez dopasowanie ich do strategicznych wymagań amerykańskiej polityki rywalizacji z Rosją".

Zdają sobie z tego sprawę autorzy raportu 16 państw. Brak im jednak odwagi do wyciągnięcia odpowiednich wniosków.

40 zbrodniarzy z „Auschwitz"

w listopadzie przed Trybunałem Narodowym

WARSZAWA. — W pierwszych dniach listopada b. r. przed Najwyższym Trybunałem Narodowym w Krakowie odbędzie się rozprawa około 40 wybitniejszych członków załogi oświęcimskiej. M. in., na ławie oskarżonych zasiadzie: Artur Liebenhenschel, komendant obozu w Oświęcimiu; Max Grabner, który był szefem oddziału politycznego; Erich Muhsfeld, kierownik krematoriów obozowych; Johann Paul Kremer, lekarz, który brał udział w gazowaniu więźniów.

Proces ten wyjaśni funkcje obozów koncentracyjnych na tle ideologii i polityki hitleryzmu.

Materiał dowodowy wykaże jak wielorakie korzyści z eksploatacji więźniów i ich niewolniczej pracy czerpał przemysł niemiecki oraz liczne warstwy niemieckiego społeczeństwa.

Proces potrwa około 4-ch tygodni. Przewidziane są wizje lokalne w Oświęcimiu.

W związku z procesem, któremu nadany będzie charakter międzynarodowy, zaproszeni zostali do Krakowa liczni goście zagraniczni.

ODBUDOWA WARSZAWY — TO ODPOWIEDŹ CAŁEJ POLSKI NA NAPAŚĆ GERMAŃSKĄ W 1939 R.

STANISŁAW CHROMIK

Spółdzielczość realizuje gospodarkę planową

Tegoroczne święto spółdzielcy obchodzić będą pod hasłem: **„Spółdzielczość realizuje gospodarkę planową".**

Jakże trafnie dobrane zostało to hasło, jakże mocno uwypukla ono cechę spółdzielczości nie tylko na przyszłość, ale cechę którą spółdzielczość miała wczoraj, ma dziś i będzie realizowała jutro.— Spółdzielcze formy gospodarowania same w sobie posiadają dążność do jak najbardziej ekonomicznego, oszczędnego i najkorzystniejszego rozwiązywania zadań w interesie zrzeszonych członków. **W tym właśnie kryje się ta ciągła dążność o poprowadzenie gospodarki planowej, o planowość w gospodarce, o realizację planu.**

Zadania które stoją przed spółdzielczością, a będące wyrazem dążeń zrzeszonych spółdzielców, są olbrzymie. Spółdzielcy zdają sobie sprawę z trudności powojennych w jakich przychodzi nam realizować nasze plany, ale równocześnie wkładają wszystkie swoje umiejętności, a nade wszystko serce i zamiłowanie w pracę którą wykonują.

Dlatego też nie wątpimy, że spółdzielczość — realizując swój plan gospodarczy będący częścią składową 3-letniego planu odbudowy kraju, osiągnięciami swoimi musi zaimponować innym. **Spółdzielczość winna przejąć w swoje ręce całkowicie wymianę towarową pomiędzy wsią i miastem.**

Innymi słowy — organizacje spółdzielcze zajmą się skupem płodów rolnych które dostarczą ośrodkom konsumcyjnym, [illegible] zaopatrzeniem rolnika we wszystkie potrzebne mu artykuły przemysłowe.

Spółdzielczość winna w najbliższym czasie na tym odcinku wyeliminować zbyteczne i często kosztowne pośrednictwo.

Spółdzielczość winna w najbliższym czasie objąć w swoje ręce całkowity — rozdział artykułów pierwszej potrzeby, ażeby stworzyć skuteczny aparat do walki ze spekulacją, do walki z nieuczciwością.

Duża rola walki ze spekulacją polega przede wszystkim na tym że aparat spółdzielczy jest wypróbowanym i wiernym członkowi - spożywcy w walce z nieuzasadnionymi gospodarczo cenami artykułów powszechnego użytku.

Spółdzielczość w realizowaniu gospodarki planowej nie zaniecha rozbudowy produkcji spółdzielczej, szczególnie na odcinku przemysłu spożywczego, który winien być i będzie kierowany przez bezpośrednio zainteresowanych, a więc spożywców.

Spółdzielczość **musi ponadto** zwrócić baczną **uwagę na organizacje** rzemiosła, ażeby ono włożyło swój wielki wkład **w planową** odbudowę **życia gospodarczego** kraju.

Spółdzielczość wreszcie musi zadbać o to, ażeby ludowi polskiemu dostarczyć tanią i pożyteczną książkę, podnosząc tym sposobem — oprócz wielu innych — poziom kultury Narodu.

Tego wszystkiego spółdzielczość dokonać może i dokona.

Szerokie rzesze członków stale rosnące, zwiększający się udział chłopów i robotników w pracy spółdzielczej, dają najlepszą gwarancję, że pokonane zostaną wszystkie trudności jakie na drodze imponującego i żywiołowego rozwoju ruchu spółdzielczego będą napotkane.

Obchodząc więc uroczyście swoje święto, spółdzielcy dokonają niewątpliwie przeglądu swojej pracy w minionym okresie, zrobią bilans z tej pracy, a równocześnie wyciągną wnioski co należy poprawić, w jakim kierunku gospodarkę poprowadzić, aby szczytne hasła, które widzieć będziemy na transparentach manifestacyjnych pochodów spółdzielczych, były wyrazem codziennej pracy dla dobra Narodu i Polski Ludowej.

St. Chromik

5 październik — czas zimowy

WARSZAWA. Na podstawie uchwały Rady Ministrów **zostaje wprowadzony czas zimowo o godz. 3 w nocy w dniu 5 października b. r.**

O godzinie 3 dnia 5 października **należy cofnąć wskazówki zegara o jedną godzinę.**

Nie wolno nam zmarnować ani jednego kilograma nawozów sztucznych

Napis na bramie powitalnej podczas odbytej ostatnio uroczystości 25-lecia objęcia Fabryki Polskich Związków Azotowych w Chorzowie przez władze polskie, mówiący o tym, że robotnicy dołożą starań, aby rolnikom nie zabrakło nawozów, dało nam asumpt do zastanowienia się nad zagadnieniem tego działu produkcji i zapotrzebowaniem krajowym na nawozy sztuczne.

W naszym rolnictwie już w okresie przedwojennym zachodziły poważne zaburzenia, o ile chodzi o kwestie zapotrzebowania na nawozy. Wiązało się to, między innymi, z cenami zboża.

Np. już w 1926 roku wewnętrzny rynek nawozowy rozrasta się do takich rozmiarów, że produkcja Chorzowskiej Fabryki nie pokrywa zapotrzebowania i coraz większe ilości nawozów musimy sprowadzać z zagranicy.

Względy te zadecydowały o konieczności budowy nowoczesnej fabryki nawozów sztucznych, która istotnie powstała w Mościcach (Dziś fabryka ta zniszczona kompletnie i zdemontowana przez Niemców, została odbudowana i produkuje już tak potrzebne rolnictwu nawozy.)

Nie długo jednak trwała koniunktura na nawozy, gdyż w 1930 roku ostry kryzys, który dotknął przede wszystkim rolnictwo, spowodował zmniejszenie się zapotrzebowania.

Najwyraźniej uwydatnił się ten kryzys w dziale nawozów azotowych. Na zmniejszenie zbytu nawozów w ogóle wpłynął gwałtowny spadek cen zboża, a ponadto i polityka międzynarodowego kartelu azotowego, nie dopuszczającego do obniżki cen.

Nic też dziwnego, że w tym stanie rzeczy przemysł nawozowy przestawił swą produkcję na wytwarzanie pewnych ilości technicznych artykułów chemicznych, znajdując na nie zbyt w kraju, oraz za granicą.

W każdym bądź razie w okresie przedwojennym zapotrzebowanie polskiego rolnictwa w zakresie nawozów sztucznych było zaspokojone. Trzeba tu jednak zaznaczyć, że ceny nawozów w porównaniu do cen zboża, były wysokie i rolnik w większości ograniczał się przy zakupie do najkonieczniejszych ilości.

Po ostatniej wojnie pamiętamy pierwszy okres, kiedy to zagadnienie dostarczenia chleba pracującej ludności stwarzało konieczność bacznego zwrócenia uwagi na odcinek wsi, celem umożliwienia rolnikowi wyprodukowania jak największych ilości zboża i innych ziemiopłodów. **Dziś pod tym względem sytuacja jest** [illegible] **dal poważna.** Wobec bowiem odmowy udzielenia nam pomocy żywnościowej przez USA musimy oprzeć się jedynie na naszych własnych możliwościach. Dlatego też władze dokładają starań, aby ani jeden skrawek ziemi nie pozostał odłogiem. W tym kierunku stwarza poważne możliwości dekret o pomocy sąsiedzkiej.

Ziemia zaorana i zasiana nie da jednak odpowiednich plonów, o ile nie zostanie należycie zasilona nawozem.

Dziś wytwórnie nawozów nie pokrywają zapotrzebowania ogólnego nawet w 60 procentach, mimo że n. p. Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie sama oddała rolnictwu w 1947 r. więcej nawozów azotowych, niż w tym samym okresie czasu przed wojną łącznie z Mościcami.

Dziś drobny rolnik nabyć może nawozy w drodze wymiany za żyto. Relacja przy tym jest następująca: nawozy azotowe za 100 kg 65 kg żyta, potasowe — 30 kg żyta, fosforowe — 36 kg żyta.

Za gotówkę mogą natomiast nabywać nawozy rolnicy, posiadający gospodarstwa z parcelacji i bez inwentarza.

Ponadto rolnicy, uprawiający buraki cukrowe lub rośliny oleiste, otrzymują na te plantacje specjalne przydziały nawozów.

W tym stanie rzeczy w okolicach, gdzie nie brak zboża, nie ma trudności w zaopatrywaniu się w nawozy. Inaczej natomiast przedstawia się sytuacja na tych terenach, gdzie naprawdę chłopi nie posiadają zapasów żyta, potrzebnych do uzyskania nawo[illegible]

Nic też dziwnego, że w składnicach spółdzielczych w niektórych miejscowościach, jak n. p. w Cieszynie, leżą dotychczas niewykupione nawozy, gdy w innych ośrodkach odczuwa się ich wyraźny brak.

Ponieważ w ogóle zapotrzebowanie na nawozy nie znajduje pokrycia, dołożyć należy starań, aby ani jeden kilogram nawozów nie leżał bezużytecznie w magazynach.

Rozumiemy, że sprzedaż nawozów w drodze wymiany za zboże ma na celu uzyskanie chleba dla pracujących w miastach. Ale w wyjątkowych wypadkach rozszerzyćby należało rolnikom możliwości nabywania nawozów za gotówkę.

Przypuszczać należy, że obecnie z chwilą uruchomienia fabryki w Mościcach wzrośnie poważnie cyfra produkcji nawozów sztucznych w Polsce.

Wówczas pomyśleć będzie można o zmianie systemu rozprowadzania nawozów.

Tym bardziej, że w tej dziedzinie nie powinniśmy myśleć o eksporcie. Korzyści eksportu nie stoją bowiem w żadnym stosunku do korzyści samowystarczalnych.

Każdy bowiem kilogram nawozów, użyty przez naszego rolnika, to kilogramy chleba dla pracujących.

Te aspekty zagadnienia nawozowego trzeba uwypuklić obecnie, gdy znajdujemy się w momencie najintensywniejszych siewów jesiennych.

T. I.

Z naszego stanowiska

Plany odległe — a trudności bliskie

(h) Wypowiedź gen. Marshall'a w Harwardzie na temat ewentualnej pomocy ze strony Stanów Zjednoczonych dla odbudowy Europy, szumnie następnie nazwana planem, wzbudziła początkowo wielkie nadzieje, które w dość szybkim tempie zaczęły się zmniejszać, jeśli nie wręcz znikać. Brak sprecyzowania warunków, nie podanie żadnej kwoty, do której USA chciałyby się zaangażować w sprawy europejskie, więcej lub mniej głośne sprzeciwy, które powstały w Stanach Zjednoczonych przeciwko sugestiom Marshall'a znacznie ostudziły zapały państw europejskich.

Gen. Marshall zażądał aby potrzebujące pomocy państwa wzięły na siebie opracowanie planu tej pomocy. Chodziło o ustalenie jakimi możliwościami dysponuje sama Europa, jakie wymiany towarów i usług mogą być dokonane między państwami reflektującymi na pomoc amerykańską.

Po wycofaniu się Rosji Radzieckiej i państw wschodniej i środkowej Europy z bezpośrednich debat na temat planu gen. Marshall'a 16 państw europejskich z Wielką Brytanią i Francją na czele przystąpiło do opracowania programu potrzeb i możliwości. Delegaci tych państw, w tym również Turcji i Grecji, radzili przez długie tygodnie w Paryżu.

Propozycje były bardzo rozległe. Między innymi dyskutowano nawet projekt związania wszystkich państw unią celną, a więc stworzenia z nich jednego obszaru gospodarczego. Specjalnie właśnie Stany Zjednoczone nalegają na realizację tego projektu, który nie wydaje się nam, aby w układzie sił gospodarczych Europy mógł mieć widok praktycznego wykonania.

Po długotrwałych naradach konferencja paryska uchwaliła swój plan, korygowany w międzyczasie pod naciskiem amerykańskiego ministra Claytona. Sumę dolarów, niezbędną jako pomoc ze strony Stanów Zjednoczonych przedstawiciele zainteresowanych państw ustalili na 25 miliardów 440 milionów, rozkładając ją na cztery lata.

Nie znamy szczegółów opracowanego planu, ale z wiadomości depeszowych można się zorientować, że zasady jego zostały przyjęte pod naciskiem Stanów Zjednoczonych i końcowe wyniki narad należy uważać jako całkowitą kapitulację przed wielkokapitalistycznymi sferami Ameryki.

W sprawozdaniu konferencji 16 państw zaznaczono między innymi, że program odbudowy zostanie oparty na zasadzie pełnej swobody dla inicjatywy prywatnej. Przedsięwzięte więc w niektórych krajach próby nacjonalizacji przemysłu musiałyby więc zostać zahamowane, jeśli nie wręcz poniechane.

Wynikałoby z tego, że rząd Labour Party w Wielkiej Brytanii nie miałby możności zrealizowania planów, które przed stawiał w swym programie wyborczym, a który znalazł poparcie milionów wyborców angielskich. To samo odnosi się do programu znacjonalizowania przemysłu niemieckiego w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Całe Zachodnie Niemcy ramami opracowanego planu zostały objęte.

Program odbudowy jest obliczony na 4 lata. W 1951 r. zachód Europy spodziewa się uzyskać równowagę gospodarczą. Nawiasowo tylko nadmieniamy, że my w Polsce obliczamy, że w zasadzie taką równowagę uzyskamy już z końcem 1949 roku, a więc o całe 2 lata wcześniej.

Według optymistycznych obliczeń, jeśli kongres amerykański pozytywnie ustosunkuje się do opracowanych w Paryżu planów, to konkretna ich realizacja nie będzie mogła być przeprowadzona wcześniej, aniżeli w marcu 1948 r. Tym czasem sytuacja niektórych państw jest tak poważna, że do tego terminu nie mogą one czekać.

W specjalnie trudnym położeniu jest Francja, która dosłownie znajduje się w obliczu katastrofy. W ciągu najbliższych paru tygodni nie będzie ona mogła zapłacić za swój import wobec wyczerpania się rezerw dolarowych. Czyni więc starania, aby w najbliższym czasie w ciągu dni już nawet, a nie tygodni, otrzymała 250 milionów dolarów, jako dalszą ratę przyznanych jej kredytów przez Międzynarodowy Bank Odbudowy. W podobnej sytuacji znajdują się również Włochy.

W opinii publicznej, nawet na terenie Wielkiej Brytanii, powstają głosy, że gdyby nawet plan Marshall'a nie okazał się fikcją, to i tak nie rozwiąże on trudnej sytuacji w Europie. Na łamach „News Chronicle" znany ekonomista lord Layton pisze, że istniejących trudności nie rozwiąże się bez nawiązania ściślej współpracy między Europą zachodnią i wschodnią. Dla Europy zachodniej niezbędna jest żywność z Rosji Radzieckiej i innych państw wzamian za wytwory przemysłowe. Zdaniem Laytona niezależnie zupełnie od opracowań konferencji paryskiej należy przystąpić do ustalenia programu wymiany towarowej między wschodem i zachodem Europy. Przy tej okazji wymieniony ekonomista zaznacza, że utrwalenie podziału Europy, wynikające z planów gen. Marshall'a, byłoby dla niej klęską gospodarczą, a odbudowa Europy przedłużyłaby się w nieskończoność.

Jak olbrzymie znaczenie ma współpraca gospodarcza obydwu części Europy, wskazuje chociażby ten znamienny fakt, że w sprawozdaniu konferencji paryskiej jest wyraźnie podkreślone, iż zrealizowanie ustalonego w nim programu odbu[illegible] odpowiednich dostaw węgla z Polski.

Europa jest zniszczona i Europa powinna być odbudowana. Realizacji jednak planów odbudowy nie można oprzeć na podziale jej na dwa bloki. Tylko współpraca państw zachodniej i wschodniej Europy gwarantuje pomyślne i najszybsze usunięcie obecnie [illegible] trudności.

Imponujące osiągnięcia »SPOŁEM«

w okręgu krakowskim

„Społem" okręgu krakowskiego w roku bieżącym, jak i w latach ubiegłych od chwili wyzwolenia, nadal pełniło swą służbę, organizując wymianę towarową między wsią i miastem oraz działając jako ramię władz państwowych przy rozwiązywaniu trudności aprowizacyjnych dnia. Zmiany jakie zaszły w organizacji handlu zbożowo-mącznego (dokonywanie kontraktów zakupu zboża ze spółdzielniami przez Fundusz Aprowizacyjny),na skutek których „Społem" prowadzi skup produktów rolnych jako wykonawca zleceń Ministerstwa Przem. i Handlu, bynajmniej nie ujęły ciężaru ani nie zmniejszyły wagi zadań „Społem" na tym odcinku.

Okręgowy Oddział Rolniczy „Społem," walcząc z wielkimi trudnościami w minionym okresie ze względu na zbożowo-pasywny charakter woj. krakowskiego od maja do końca lipca dokonał skupu zboża dla Funduszu Aprowizacyjnego w przewidzianej ilości 1.487 ton. Została rozwinięta żywa działalność w zakresie zaopatrzenia wsi w artykuły przemysłowe przy wzroście obrotów wartościowych. Ostatnio Oddział Rolniczy rozprowadził (wyłącznie przez spółdzielnie gminne Sam. Chłopskiej) na sezon jesienny nawozy sztuczne w łącznej ilości około 21 tysięcy ton, a bieżąco Okr. Oddz. Rolniczy prowadzi dostawę maszyn rolniczych, żelaza, wyrobów żelaznych, przetworów ropnych, których dostarczamy naszym placówkom w ilościach nasycających rynek. Obecnie pierwsza faza sezonu naftowego zaznaczyła się dużym ożywieniem i na skutek znacznej podaży nafty cena nafty „paskowej" automatycznie spada. Dostawa artykułów budowlanych napotyka na znaczne trudności ze względu na niewystarczającą produkcję w stosunku do zapotrzebowania. Aktywność Oddziału Rolniczego wypowiada się w ogólnej sprzedaży cyfrą 586 milionów za I. półrocze 1947 r.

Rynki zbytu w Anglii i Szwajcarii

W zakresie handlu jajczarskiego działalność „Społem" w okresie wiosennym miała na celu przez stosowanie niskich marż zarobkowych jak najszybsze doprowadzenie postępującej obniżki cen do mas konsumujących w [illegible] stach. Po ustabilizowaniu się [illegible] na naszym rynku całą skupioną ilość jaj Oddział Mleczarsko-Jajczarski „Społem" dzielił na partie eksportową i partię przeznaczoną [illegible] piennych na sezon zimowy. Akcja eksportowa domaga się pewnego naświetlenia, bo nie całe społeczeństwo orientuje się w zasadniczych jej celach.

Pogłowie drobiu w naszym kraju odbudowuje się bardzo szybko i ta odbudowa jest wielką nadzieją każdej rodziny pracowniczej w mieście. gdyż dostateczna ilość jaj na rynku w znacznej części rozwiązuje problem żywnościowy. Aby jednak nie zahamować tempa tej odbudowy produkcji drobiarskiej trzeba rolnikowi zapewnić słuszną cenę jaj, która pozwoli mu z pewną nadwyżką pokryć koszta produkcji. Trzeba zatem nastawić się na zdejmowanie z rynku nadwyżek produkcji, które niedługo będą tak znaczne, iż utrzymywanie ich w krajowym obiegu handlowym spowodowałoby nadmierny spadek cen i pociągnęłoby za sobą upadek hodowli drobiu a w następstwie brak jaj n[illegible] rynku i podwyżkę ceny. Udało się [illegible] zdobyć rynki zbytu za granicą (Anglia i Szwajcaria), dzięki czemu [illegible] obawa została uchylona. W chwili obecnej mamy w basenach konserwacyjnych około 4 i pół miliona jaj, które podobnie jak w latach ubiegłych będą sprzedawane przez spółdzielnie w celach interwencyjnych na wolnym rynku oraz oddane do dyspozycji Funduszu Aprowizacyjnego na przydziały kartkowe.

W czerwcu rozprowadzo[illegible] 114 ton masła

Ciężka sytuacja na rynku maślarskim została spowodowana katastrofalnym brakiem pasz treściwych i spadkiem produkcji mleka. Z wielkim wysiłkiem ale i z pewnymi wynikami Oddz. Mlecz.-Jajcz. utrzymywał odbiór masła deserowego od spółdzielni mleczarskich, interweniując nim okresami z dobrym skutkiem. Oddz. Mleczarsko-Jajczarski prowadził również odbiór i przeróbkę masła duńskiego na przydziały kartkowe Fund. Aprowiz. rozprowadzając w maju w Krakowie 137 [illegible] tego masła, a w czerwcu ok. 114 [illegible] Odnośnie prac „Społem" na odcinku handlu i produkcji mięsnej [illegible] leży wymienić tuczarnię drobiu [illegible] Niepołomicach, z której gęsi tuc[illegible] ne oddaje się również do dyspozycji Funduszu Aprowiz., skup gęsi paproszonych na eksport do Anglii oraz skup chudych sztuk bydła i wysyłka ich do majątków Państwowego Zarządu Nieruchomości Ziemskich na Ziemiach Odzyskanych, gdzie są opasane dla Fund. Aprowiz. — akcją tą zajmuje się Oddział Przem. Rolny „Społem".

794 miliony obrotu działu włókienniczego za I półrocze

W dziale włókienniczym obroty „Społem" stale wzrastają, przez rozbudowę handlu tymi artykułami. Na odcinku gospodarczym Oddział ten prowadzi następujące agendy: dział art. reglamentowanych „Przemysł dla wsi", skup i premiowanie zboża, oraz dział komercyjny. W minionym okresie każdy miesiąc przynosił wzrost obrotów o 10 milionów, jedynie w miesiącach letnich (lipiec i sierpień) zanotowano pewien ich spadek, co zresztą jest charakterystyczne dla branży włókienniczej w tej porze.

Obrót ogólny towarowy w Oddz. Włókienniczym wyniósł za I półrocze br. 794 miliony. Za miesiąc lipiec i sierpień łącznie 170 mil.

Oddział spożywczy

[illegible] działu spożywczego „[illegible]" [illegible] rynkowych dla oddziałów i spółdzielni pow. krakowskiego i miasta Krakowa. Oddział prowadził i prowadzi akcję „Przemysł dla wsi", zaopatruje w towary rozprowadzane przez spółdzielnie powiaty, województwa i powiat krakowski, oraz prowadzi sprzedaż towarów reglamentowanych i UNRRA wyrobów monopolowych prócz wyrobów PMS Sprzedaż artykułów mącznych, która stanowiła podstawę obrotów Oddziału Spożywczego została przekazana najpierw Fund. Aprowiz. a obecnie przejął ją świeżo uruchomiony młody Oddział Zbożowo-Młynar[illegible]

Obrót zewnętrzny: 798 milionów

Obrót zewnętrzny w I. półroczu wyniósł ok. 798 mil. złotych, wewnętrzny ok. 703 mil. zł. co razem stanowi przeszło półtora miliarda zł. W lipcu osiągnięto 294 mil. a w sierpniu 272 mil zł.

Okr Oddział Papierniczy „Społem" zaopatruje w przybory piśmienne, biurowe i papiery spółdzielnie woj. krakowskiego, oraz część woj. rzeszowskiego i kieleckiego za pośrednictwem oddziałów powiatowych „Społem", oraz spółdzielnie księgarskie bezpośrednio. Osobny dział sprzedaży stanowiły i stanowią akcje zlecone, „Przemysł dla w[illegible]" akcja Ministerstwa Oświaty. Niewielki ale ruchliwy ten Oddział wykazał do 30 czerwca ok. 137 milionów w obrocie ogólnym.

W tym bardzo treściwym i niewyczerpującym z konieczności wszystkich zagadnień sprawozdaniu chcieliśmy zaznajomić społeczeństwo z całokształtem najważniejszych prac „Społem". Na wszystkich odcinkach pracujemy pod znakiem walki ze spekulacją, którą prowadzimy i prowadzić będziemy nawet z dużymi ofiarami, rezygnując od wypadku do wypadku z prawa odkupu dla zahamowania zwyżki, obniżając nasze koszty handlowe, aby móc pracować przy jak najniższych marżach spekulacyjnych. Nade wszystko — o czym nie wszyscy wiedzą — pilnujemy ze szczególną skrupulatnością tego, aby kierownicy naszych placówek nie dokonywali żadnych zaku[illegible] na tzw. „czarnym rynku". [illegible] co nieraz narażamy się na zarzut iż niektórych towarów nie prowadzimy w dostatecznych ilościach Uważamy jednak, że handel nielegalny jest tak szkodliwym dla świa[illegible] pracy przez dezorganizację rynku, że nam instytucji spółdzielczej. służącej interesom pracowniczym. [illegible] wolno w żadnym wypadku popierać handlu nielegalnego przez jakiekolwiek z nim kontakty. Sądzimy, że w ten sposób przyczyniamy się walnie do wygaśnięcia te[illegible] powojennej zarazy.

H. B

Spółdzielnie rolnicze dostarczają żywność dla miast

Województwo rzeszowskie głównym dostawcą Śląska

W wymianie między wsią a miastem poważną rolę odgrywają spółdzielnie rolnicze. — W okręgu rzeszowskim pracuje obecnie ponad 150 tego rodzaju spółdzielni. Zajmują się one skupem płodów wsi, koncentracją tych towarów i dostawą ich na wyżywienie ośrodków robotniczych miast.

W latach 1944 i 1945 tj. w czasie, gdy obrót zbożem i mięsem był reglamentowany (kontyngenty) cały ciężar zbioru, magazynowania i wydania kilkudziesięciu tysięcy ton zbóż, ziemniaków, pasz i mięsa ponosiło 50 spółdzielni. — Mimo szalonych trudności i przeszkód — choćby wymienić tylko brak transportu i magazynów oraz personelu — spółdzielnie wywiązały się z tych zadań należycie.

W miarę regulowania się stosunków i po zniesieniu kontyngentów — spółdzielnie pozostały już co prawda nie jedynym, ale ciągle najważniejszym ogniwem przez które płynie strumień płodów wsi do miast.

W roku 1946 przez spółdzielnie rolnicze przeszło . kilkanaście [illegible] koło 6 tysięcy ton żywca i mięsa.

Cały ten obrót wartości około 1 miliarda złotych przez „Społem", względnie mięso przez Rolniczą Centralę Mięsa dotarł do robotnika i hutnika na Śląsku i do większych miast. — Znaczna ilość jaj poszła z województwa także zagranicę, a to do Szwajcarii i Anglii, które w zamian dały nam maszyny i instrumenty dla przemysłu a także tak bardzo potrzebne środki lecznicze.

W 1947 r. spółdzielnie rolnicze uczestniczą poważnym udziałem w skupie jaj i mięsa. — Te dwa artykuły wsi stanowią niewątpliwie najpoważniejszą pozycję w eksporcie województwa rzeszowskiego. Wywóz z województwa idzie na Śląsk. Rzeszowskie województwo — obok lubelskiego i łódzkiego — jest głównym dostawcą mięsa i nabiału dla przemysłu hutniczego i węglowego na Śląsku. — W ten sposób dochodzimy do wniosku następującego; to co rolnik produkuje i co zbywa w spółdzielniach idzie przez spółdzielczość rolniczą dla zaopatrzenia robotnika na Śląsku.

Jeżeli uwzględni się, że wszystkie płody rolne skupywane przez spółdzielnie oddawane są do sprzedaży po cenach Funduszu Aprowizacyjnego — to możemy stwierdzić, że działalność spółdzielni rolniczych w znacznym stopniu przyczynia się do regulacji cen i przeciwdziała spekulacji najważniejszymi środkami spożycia.

Działalność Spółdzielni na odcinku skupu zboża jest również znaczna, nie uwydatnia się ona jednak tak wyraźnie na zewnątrz z uwagi na to, że pod względem produkcji zbóż nasze województwo jako całość nie należy do nadwyżkowych. — Nadwyżki poszczególnych powiatów zużywa[illegible] w granicach województwa [illegible] pokrycie niedoboru powiatów zbożowo - deficytowych. — Faktem jest, że w miastach województwa nie zabrakło chleba w okre[illegible] przednówkowym i że dziś go [illegible] brakuje. Jeżeli tak jest to w tym jest zasługa oddziału rolniczego „Społem" i spółdzielni rolniczych.

Dziś w dniu Święta Spółdzielczości, możemy stwierdzić, że spółdzielczość rolnicza dobrze spełnia swe obowiązki; możemy także dać zapewnienie społeczeństwu, że na przyszłość będziemy się starali pogłębić i rozszerzyć współpracę wsi z miastem z uwzględnieniem słusznych interesów dla obu stron.

J. I.

Każdy członek Związku Zawodowego — członkiem spółdzielni

Oto hasło rzucone przez VII Kongres Związków Zawodowych w War[illegible]wie. Deklaracja ideowa zrzesze[illegible] pracowników Związków Zawodowych wymienia popieranie spółdzielczości jako jeden ze swych celów. Realizując ten postulat KCZZ w roku 1947 powołuje na szczeblach wojewódzkich i powiatowych referentów spółdzielczych w organizacjach związkowych. Rezultaty tej pracy, oraz nacisk, jaki OKZZ [illegible] położyła w związku z rozbudową spółdzielczości są na terenie województwa widoczne. Pomoc, Związków Zawodowych udzi[illegible] organizowaniu całego szeregu spółdzielni pracy oraz spółdzielczości branżowej jak Krakowskie Przetwory Mięsne, Spółdzielnia Szewców, Cholewkarzy, Spółdzielnia Garbarzy Spółdzielnia Konfekcyjna, Spółdzielnia Stolarzy, Spółdzielnia Budowlana i cały szereg innych jest dowodem zrozumienia z naszej strony doniosłej roli spółdzielczości.

W Tygodniu Spółdzielczości Okręgowa Komisja Związków Zawodowych w Krakowie wzywa wszystkich związkowców do wzięcia udziału w święcie, jak również do zapisania się na członka spółdzielni, tych, którzy tego dotąd nie uczynili. Zasilając sektor spółdzielczy umożliwiamy jednocześnie samym sobie za[illegible] tańszych i lepszej jakości to[illegible]

SPÓŁDZIELCZOŚĆ TO DEMOKRACJA GOSPODARCZA

Spółdzielczość pracy w Odrodzonej Polsce

Spółdzielczość pracy jest jedną [illegible] najdawniejszych form spółdzielczości. Ludzie pracy, którzy zrzeszali się dla wykonania pewnych robót byli pionierami spółdzielczości pracy i przez długie lata doskonalili jej formy.

W poszukiwaniu nowych dróg, [illegible] walce z wyzyskiem kapitału, z najemnictwem pracy ze zbędnym pośrednictwem przedsiębiorcy — nakładcy, doszli po latach doświadczenia do tej formy organizacyjnej, którą nazywamy dziś spółdzielczością pracy.

Spółdzielnie pracy tworzą pracownicy fizyczni lub umysłowi określonego zawodu lub branży [illegible] celu zarobkowego zatrudnienia.

W Polsce występują spółdzielnie pracy we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego. Obok spółdzielni pracujących w zakresie rzemiosła czy przemysłu, jak spółdzielnie krawieckie, tkackie, szewskie, garbarskie, rymarskie, budowlane, stolarskie, meblarskie, drukarzy, fryzjerskie, gastronomiczne, transportowe i in[illegible]ne przemysłowe, znamy jeszcze spółdzielnie pracy pozaprzemysłowej, jak nauczycieli, buchalte[illegible]ów, aktorów itp.

Reformy gospodarcze w Polsce Ludowej stworzyły dla spółdzielczości wyjątkowo pomyślne warunki rozwoju, dając możliwości rozwoju i produktywizacji tym rzemieślnikom i robotnikom, któ[illegible] skutek wojny stracili warsztaty pracy.

Sumując z okazji Dnia Spółdzielczości dotychczasowe osiągnięcia spółdzielczości pracy, wyrażające się w pokaźnej liczbie do 2000 spółdzielni pracy i różnych, oraz sumą obrotów ponad 7.000 milionów za 6 miesięcy 1947 r. stwierdzić musimy, iż wyniki jej są przekonywujące.

Spółdzielczość pracy wciągnię[illegible] w ogólną gospodarkę uspołecznioną stanowi jeden z tych odcinków ruchu spółdzielczego, który może odegrać wielką rolę również przy wciągnięciu do procesu produkcyjnego tej części ludności, która czy to z powodu niedostatecznych kwalifikacyj, czy t[illegible] z powodu pewnych nawyk[illegible] stoi poza ramami zorganizowanej gospodarki społecznej Do[illegible] czy to zorganizowania spółdzielni pracy wśród kobiet, inwalidów, chałupników oraz rzemieślników co staje się kolejnym zadaniem stojącym przed spółdzielczością pracy, w okresie realizacji trzyletniego planu gospodarczego

[illegible] M. Grk

HENRYK BALABAN

Rola pracownika spółdzielczego

Spółdzielczość, jak to już niejednokrotnie podkreślano, jako ruch gospodarczo - ideowy, zrodzony z troski nie tylko o polepszenie bytu mas pracujących, ale o ich wychowanie społeczne — stworzył specjalne postulaty dla działaczy i pracowników spółdzielczych. Bowiem zawód spółdzielcy, broniącego przede wszystkim interesów całych grup społecznych, a nie własnych — wymaga od jednostki takiego oddania się pracy i takiego pionu moralnego, jak może żaden inny zawód na świecie. Rozumieli to dobrze tacy pionierzy spółdzielczości jak Abramowski, Mielczarski, Rapacki, którzy poświęcając całe życie umiłowanej idei, stworzyli ze „Społem" (po za wspaniałą placówką gospodarczą) coś w rodzaju zakonu, którego członków obowiązywała niezmordowana praca dla dobra drugich, ustawiczna samokontrola wszystkich poczynań i dbałość o własny, wysoki poziom moralny. O nadużyciach się wiedy nie słyszało, niedociągnięcia w pracy należały do rzadkości. Wobec ścisłej łączności zagadnień spółdzielczych ze społecznymi zdawano sobie dobrze sprawę z tego, że złe słowo o pracowniku spółdzielczym jak najgorszym echem odbije się na samym ruchu.

Jeżeli w obecnym okresie powojennym słyszymy i czytamy o nadużyciach na terenie spółdzielczości (a dodajmy że fakty te są niejednokrotnie silnie podkreślane przez prasę i opinię publiczną) — nie oznacza to bynajmniej, że zmniejszyła się czujność czy obniżyły się dawne wymagania w stosunku do pracownika spółdzielczego. Olbrzymie wyniszczenie materiału ludzkiego w Polsce w czasie wojny i tzw. „psychika pookupacyjna" sprawiły, że w szeregi spółdzielcze zakradł się element nieodpowiedzialny i szkodliwy, tak jeżeli chodzi o stronę fachową jak i moralną. Nie należy jednak tych faktów wyolbrzymiać do znaczenia choroby społecznej i obniżać wartości samego ruchu. Dzisiejsza rzeczywistość jest dla nas spółdzielców jasna. Budowa Polski Ludowej musi być oparta na zdrowych podstawach i jednostki nieodpowiedzialne oraz nierozumiejące roli, jaką spółdzielczość musi odegrać w chwili obecnej muszą odejść. W spółdzielczości nie może być miejsca na sabotaż czy też świadome opóźnienie w wykonaniu planu. Ogromny wysiłek został skierowany w kierunku oczyszczenia szeregów spółdzielczych i przeprowadzenie pewnej selekcji wśród pracowników. Na wszystkich kursach, które mają na celu dokształcenie fachowe spółdzielców, na zebraniach i zjazdach podkreśla się jako jedne z najważniejszych: moment ideowy i poczucie odpowiedzialności które muszą być podstawowymi założeniami pracy każdego spółdzielcy. W uczelniach spółdzielczych kształcą się młodzi słuchacze, którzy za lat kilka jako wszechstronnie pod względem fachowym i społecznym przygotowane siły, przystąpią do pracy na odcinku spółdzielczym i stopniowo wypełniać będą luki spowodowane spustoszeniem wojennym.

Przeciętny obywatel w Polsce na ogół nie zdaje sobie sprawy jakie znaczenie mają wyżej wymienione momenty, jak ważnym jest tutaj rzeczywiste powołanie (a nie, jak się to nieraz zdarza u kandydatów na pracowników spółdzielczych złudna nadzieja „złotych zarobków"!), oraz jak wielostronną i odpowiedzialną jest praca spółdzielcy.

Każdy pracownik bez względu na to czy jest lustratorem, instruktorem, czy zajmuje stanowisko kierownicze — musi pamiętać, że jest przede wszystkim pracownikiem społecznym. Tak samo każda spółdzielnia po za swoją działalnością handlową jest placówką społeczną i pracownicy jej służą sprawie ogólnej i odpowiadają za sprawność aparatu gospodarczego spółdzielni, za jej dobry stan finansowy, osiągany nie przez spekulację, ale przez masowe obroty, wreszcie za pośrednie i bezpośrednie korzyści członków Wszystkie wstrząsy i zdarzenia zachodzące w życiu gospodarczym kraju w skali ogólnej mają zupełnie inne znaczenie dla kierownika spółdzielni niż np. dla przedsiębiorcy prywatnego. Kierownik spółdzielni musi z całą czujnością zapobiegać wstrząsom i niepowodzeniom, nie w imię zysku osobistego, ale w obronie interesów zrzeszonych w spółdzielni członków. Nie koniec na tym. Wielostronność pracy spółdzielcy polega nie tylko na tzw. zajęciach „przy biurku", ale na ustawicznym i bezpośrednim kontakcie z życiem, które w dobie kształtowania nowych form ustrojowych ciągle stwarza nowe problemy i nowe potrzeby, z którymi spółdzielca musi być doskonale obznajomiony. Dlatego czynny udział pracownika spółdzielczego w życiu publicznym, jego żywy kontakt z organizacjami politycznymi, państwowymi, społecznymi, młodzieżowymi jest niezbędny i stawia przed nim szereg nowych obowiązków, którym podołać musi, bo tego wymaga dobro ruchu spółdzielczego, coraz głębiej wnikającego w nurt społecznego życia.

Dzień Spółdzielczości w Krakowie

Program Obchodu:

27 września (sobota) 1947 r.

1) Godz. 10—13 Akademie i poranki w szkołach.

2) Godz. 13—19 Akademie i wieczornice w zakładach pracy, instytucjach i organizacjach: młodzieżowych, politycznych i zawodowych.

3) Godz 18—19 Przejazd udekorowanych samochodów ulicami miasta z udziałem młodzieży i orkiestr.

28 września (niedziela) 1947 r.

1) Godz. 8 Uroczyste nabożeństwo w kościele Mariackim

2) Godz. 9 Zbiórka organizacji do pochodu na Rynku Głównym.

3) Godz. 9.30 Wyruszenie pochodu (trasą) Rynek, ul. Szewską, 1-go Maja, Basztową, Połockiego, Mały Rynek — Teatr.

4) Godz. 10 Odebranie defilady przez wicemarszałka Szwalbego Stanisława, oraz przedstawicieli władz miejscowych: samorządowych, państwowych, politycznych i spółdzielczych obok Barbakanu.

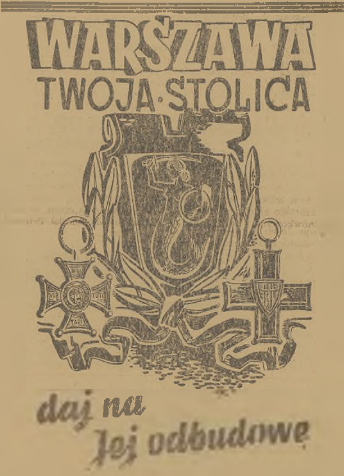
5) Godz. 11 Akademia w Teatrze Miejskim im. J. Słowackiego z udziałem wicemarszałka St. Szwalbego i wiceprezesa Zarządu „Społem" ob Niemca Józefa. Część artystyczna urozmaicona występami zespołów młodzieżowych „Wici", OM TUR, ZWM i zespołu instrumentalnego „Społem".

6) Godz. 15—18 Spółdzielcze Igrzyska Sportowe na Stadionie KSZZK. „Olsza" przy ul. Grzegórzeckiej.

7) Godz. 16 Uroczystości związane z otwarciem linii wysokiego napięcia w Tyńcu, budowanej przez SPB, wpisywanie się do księgi pamiątkowej, zwiedzanie ruin Opactwa Tynieckiego.

8) Godz. 19 Zabawy ludowe w instytucjach spółdzielczych w Krakowie, zabawa ludowa w Tyńcu w Domu Spółdzielczym.

W ciągu dnia zbiórki na odbudowę Warszawy.

Proces krakowski aktem sprawiedliwości dziejowej

(w) W drugim dniu obrad Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie zebrani, jak to donosiliśmy w dniu wczorajszym, uchwalili doniosłą rezolucję, której pełny tekst podajemy poniżej:

„Wojewódzka Rada Narodowa potępia działalność dywersyjną, szpiegowską i sabotażową, ujawnioną w procesie WIN-u i PSL-u w Krakowie i piętnuje ją jako akt najwyższego szkodnictwa i zdrady interesów Narodu Polskiego.

Wykluczywszy ze swego grona Stanisława Mierzwę i Starmacha, daje wyraz swojemu stosunkowi do wrogów Polski Ludowej i będzie przestrzegała czystości swego składu, aby do szeregów budowniczych nowego ustroju nie wślizgnęli się szkodnicy pod żadną postacią.

W wyroku, wydanym przez trybunał krakowski upatruje aktów sprawiedliwości i wymiaru kary za próbę podkopywania wysiłków pracującego ludu Polski, robotnika, chłopa i inteligenta, którzy trwają w ofiarnym wysiłku budowania i umacniania naszej niepodległości i suwerenności.

Wojewódzka Rada Narodowa wyraża przekonanie, że w okresie realizacji trzyletniego planu gospodarstwa narodowego należy wzmóc czujność w stosunku do wszelkich czynników, które działają w służbie obcej i godzą w najżywotniejsze interesy Rzeczypospolitej Polskiej."

Rezolucję zebrani przyjęli burzą żywiołowych oklasków.

Dalszy ciąg procesu granatowego policjanta

W dalszym ciągu procesu krakowskiego przeciw granatowemu policjantowi ze Słomnik Antoniemu Rybickiemu, zeznają kolejno całe szeregi świadków. Na czoło wysuwają się zeznania wdowy po Faracie, która we wstrząsających słowach, płacząc odtwarza scenę aresztowania jej męża przez Rybickiego, w towarzystwie policji granatowej i niemieckiej. Faratowa dojrzała przez okno zbliżających się policjantów i poczęła wołać do chorego męża leżącego w łóżku „Jezus Maria, Niemcy idą", na co Farat zrezygnowany odpowiedział, „a niech idą"... Policja wkroczyła z Rybickim na czele i Rybicki natychmiast pobił Faratową, po czym nie zważając na krzyki i błagania zarówno jej jak dzieci, wyciągnął chorego z łóżka i pod eskortą przeprowadził przez mostek, na którym osobiście począł strzelać z rewolweru do swej ofiary kładąc ją trupem na miejscu. Scenę tę widziała Faratowa, ponieważ mostek znajduje się w odległości kilkudziesięciu kroków od jej chaty. Wstrząsające były również zeznania dwóch jej córek 14 i 17-letniej.

Zeznania kilkunastu dalszych świadków obciążyły również oskarżonego, zapodając, że obchodził się bardzo źle z Polakami, bijąc i znęcając się nad nimi.

W dniu jutrzejszym zeznawać będzie około 20 świadków, przy czym prokurator powołał dodatkowo dalszych trzech świadków. Ze swej strony obrona prosiła o zbadanie dodatkowego świadka, który ma stwierdzić, iż o śmierci męża Faratowa dowiedziała się dopiero z ust tego świadka, a więc nie mogła osobiście widzieć sceny rozstrzelania.

Zebraliśmy 300 ton miodu

WARSZAWA — Jesienią 1946 r. było w Polsce około *112 tysięcy pasiek*, liczących 750 tys. rojów; przed wojną było w Polsce 1 500 tys. rojów.

Długa i ciężka zima oraz niedostateczne zaopatrzenie w cukier spowodowały znaczny ubytek w rojach. Wiosną br. mieliśmy zaledwie 570 tysięcy rojów pszczelich.

Obecnie straty powyższe zostały prawie całkowicie wyrównane. Dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym lata, zbiory były w roku bieżącym lepsze niż w ubiegłym.

Zebrano *około 300 ton miodu*. Z liczby tej *200 t będzie rzuconym na rynek*. Wiosną br. Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych przydzieliło pszczelarzom 200 tys. kg. cukru. Obecnie uruchomiło ono krótkoterminowy kredyt dla pszczelarzy w wysokości 10 milionów zł. na jesienne dokarmianie pszczół.

Co, gdzie i kiedy?

W TEATRACH:

Teatr Miejski im. Słowackiego — godz. 19 — „Romans" Sheldona

Miejski Stary Teatr — duża sala — godz. 19,30 — „Historia dwu serc" — komedia Dulluda Mała sala — godz 19.15 — „Mąż i żona — komedia A. Fredry.

Teatr „Domu Żołnierza" — (Lubicz nr 48) — godz. 19.30 — „Pan naczelnik to ja" — z A Fertnerem

Teatr Powszechny TUR (dawniej „Scala") — godz. 19.30 — „Śluby panieńskie" A Fredry z Jerzym Leszczyńskim.

Teatr Lalki i Aktora „Groteska" — godz. 17 — „Kot w butach". Wesoła bzdurka

Teatr RTPD „Wesoła Gromadka" — godz. 12.30 — „Wesele lalki" i „Biedulka" (dla szkół).

W KINACH:

REPERTUAR KIN KRAKOWSKICH od wtorku, 23 września 1947 r

APOLLO: Noc grudniowa, SZTUKA: Noc grudniowa; Świt: Mściwy jastrząb, WANDA: Siódma zasłona; UCIECHA: W cieniu podejrzenia; WARSZAWA: Statek pułapka; GDAŃSK: 7-miu śmiałych; WOLNOŚĆ: Złota maska.

Początek seansów. Kinoteatr Świt i Sztuka 15.30. 17.30 i 19.30 Uciecha 15,30, 17.45 i 20. Wanda. Warszawa, Gdańsk i Wolność: 16 18 i 20.

Kino Objazdowe Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej w Krakowie wyświetla codziennie — film produkcji Radzieckiej pt. „Zaklęta Narzeczona" poprzedzony aktualną kroniką filmową.

Początek seansu o godz. 19,30 — Bilety wstępu 20 zł. — W razie pogody film będzie wyświetlany w ogrodzie. — W niedzielę dwa seanse o godz. 17 i 19,30.

Dźwiękowe Kino Oświatowe Instytutu Filmowego ul. Garncarska 1, wyświetla od dnia 20.9. do 3. 10 br.

1) Ludzie ognia i stali;
2) Przejawy siły roślin;
3) Świstaki.

Dodatek — komedyjka kolorowa kreskówka. Początek seansów — 16., 17,30, 19. — W niedzielę i święta poranki o godz. 11,30.

DYŻURY W APTEKACH KRAKOWSKICH. Rynek 13, Floriańska 15, Lubicz 7, Długa 4, Reforyka 1, Zwierzyniecka 7, Pl. Inwalidów 7, Krakowska 1, Grzegórzecka 9, Rynek Podgórski.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA Ubezpieczalni Społ. dnia 26 września dr Czesnowska Jadwiga Rynek Główny 7 m. 9.

W nagłych zachorzeniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni Nr tel. 570-70. —

Druk: Drukarnia „Wiedza" Nr 5 w Chorzowie R 21325

Uchwały Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA)

AMSTERDAM. W Amsterdamie odbyło się zebranie Komitetu Wykonawczego FIFA, na którym powzięto szereg ważnych decyzji. Przede wszystkim zgodnie z decyzją powziętą przez Komitet w roku 1945 i zatwierdzoną przez tegoroczny kongres w Luksemburgu, **zabroniono grać członkom FIFA z niemieckimi drużynami piłki nożnej, jak również nie zezwolono na przyjmowanie piłkarzy niemieckich do klubów należących do Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej.**

Stwierdzono oficjalnie, że od czasu kongresu w Luksemburgu przyjęto do Federacji następujące państwa: ZSRR, Korea oraz związek piłkarski Złotego Wybrzeża (Płn. Afryka). Natomiast Australia, Kanada, Hong-Kong, Persja, Nowa Zelandia i Sudan zasięgały w tym czasie informacji, badając możliwości przystąpienia do Federacji.

Zapoznano się także z pracami Komitetu Organizacyjnego rozgrywek o puchar Rimeta — rozgrywek równoznacznych z mistrzostwami świata. Biorąc pod uwagę ograniczoną ilość czasu uznano za właściwe tworzenie grup eliminacyjnych celem zabezpieczenia jak najdokładniejszych przygotowań do zawodów, oraz zagwarantowania im powodzenia. Wskazanym jest oczywiście, by organizator tych zawodów związek brazylijski zgodził się na przeprowadzenie zmiany. Komitet zatwierdził także plan turnieju olimpijskiego oraz ustalono, że Kongres FIFA odbędzie się w czasie 27—28 lipca przyszłego roku w Londynie.

Na propozycję Komisji Sędziowskiej, Komitet Wykonawczy ustalił wysokość ryczałtów, jakie otrzymywać będą sędziowie główni i liniowi za prowadzenie spotkań międzypaństwowych.

Wprowadzono także pewną zmianę w przepisach. Postanowiono więc, że do czasu podjęcia ostatecznej decyzji przez Federację, zawodnik, faulujący przeciwnika bez piłki, karany będzie rzutem wolnym, zarówno poza polem karnym, jak i w jego obwodzie. Ponadto Komitet polecił związkom poszczególnych krajów, by uzgadniały przed meczem, że bramkarz może być wymieniony w czasie całego spotkania, inny gracz natomiast tylko do przerwy, jeśli zostanie kontuzjowany i sędzia uzna jego niezdolność do dalszej gry.

Na zebraniu powzięto także decyzję zorganizowania w kwietniu przyszłego roku w Londynie kursu sędziowskiego. Odnośnie spotkań międzypaństwowych przyjęto, że kraj będący gospodarzem zawodów ponosi wszystkie koszta związane z utrzymaniem sędziego, prowadzącego zawody.

Start do II. etapu „Tour de Pologne"

Następna meta w Częstochowie

BYTOM. W ubiegły piątek nastąpił start do Częstochowy — II etapu gigantycznego wyścigu dookoła Polski. Zawodnicy po całonocnym dobrze zasłużonym wypoczynku stawili się o godz. 11 rano na starcie.

Przy ul. Wrocławskiej zgromadziły się liczne tłumy publiczności, gorąco oklaskując kolarzy.

Punktualnie o godz. 11 nastąpił start. Zawodnicy ruszyli zespołowo ze zwycięzcą I etapu Wrześniewskim na czele poprzedzani ekipami organizatorów.

Nowy sukces »Dynamo«

MOSKWA. W ramach rozgrywek piłkarskich o mistrzostwo ZSRR główny kandydat na mistrza — drużyna moskiewskiego „Dynamo" pokonała „Torpedo" 3:1.

»Pafawag« odbudowuje stadion olimpijski

we Wrocławiu

WROCŁAW — W godzinach popołudniowych sprzed dworca świebodzkiego wyruszył pochód z 2500 pracownikami „Pafawag" i uczniami Ośrodka Zawodowego PFW. udając się ulicami miasta na stadion olimpijski. Wszyscy ci starsi i młodsi sportowcy kroczyli z łopatami, kilofami, a transparent głosił, że RKS „Pafawag" odbudowuje stadion Olimpijski. Razem z robotnikami i uczniami szli dyrektorzy i inżynierowie fabryki, którzy dali godny przykład wspólnoty pracy przy wielkim dziele odbudowy reprezentacyjnego stadionu we Wrocławiu.

Mecz lekkoatletyczny

Łódź - Kraków

Prawdopodobnie po raz ostatni w bieżącym sezonie będzie miała możność sportowa publiczność krakowska oglądać zawody lekkoatletyczne z udziałem najlepszych zawodników i zawodniczek Polski. W sobotę 27. i w niedzielę 28. września w ramach meczu lekkoatletycznego Łódź-Kraków oglądać będziemy czołowych zawodników i zawodniczki Polski. Nazwiska: Wajsównej, Grętkiewiczowej, Nowakowej, Słomczewskiej, Pęskównej, Jaraczewskiego Lipowskiego, Kuźmickiego, Prywera, Kurpesy mówią same za siebie. Kraków przeciwstawi reprezentacji Łodzi swój najsilniejszy skład z Milanową, Stachowicz, Legutko J., Borowcową, Gorzkowską, Cieślewicz, Puzdem, Widlem, Piaskowym, Dręgiewiczem Semkowiczem, Urbanem, Widerskim, Jastrzębskim, Skawiną, Serafinim na czele. KOZLA jako organizator gwarantuje sprawne i szybkie przeprowadzenie zawodów, tym bardziej, iż rolę informatora obejmie znany publiczności Oszast Tadeusz.

Program zawodów przedstawia się następująco:

SOBOTA

godz. 16.00 powitanie
godz. 16.15 400 m płotki; kula pań i panów
godz. 16.30 200 m pań; skok w dal panów
godz. 16.45 800 m panów
godz. 17.15 200 m panów; dysk pań i panów
godz. 17.30 5000 m panów; w zwyż pań
godz. 18.00 4 × 100 m panów

NIEDZIELA

godz. 10.30 80 m płotki pań; wzwyż panów
godz. 10.45 100 m panów
godz. 11.00 1500 m panów; oszczep pań
godz. 11.15 100 m pań; oszczep panów
godz. 11.30 400 m panów
godz. 11.50 110 m płotki skok w dal pań
godz. 12.30 4 × 100 m pań
godz. 12.46 sztafeta olimpijska

Kraków będzie musiał dołożyć wszystkich starań by zawody te rozstrzygnąć na swoją korzyść. Czy mu się to uda zobaczymy w sobotę i niedzielę.

Nowy rekord światowy

MOSKWA. Doskonała oszczepniczka ZSRR Majuczaja pobiła oficjalny rekord światowy w rzucie oszczepem, należący do Niemki Annelisy Steinheuer, która w Frankfurcie w 1942 r. rzuciła 47,22 m. Majuczaja uzyskała w Moskwie wynik 50,32 m., ustanawiając nowy rekord ZSRR i świata.

Krejczik

mistrzem tenisowym Słowacji

PRAGA. W Bratysławie odbył się turniej tenisowy o mistrzostwo Słowacji. Mistrzem tenisowym Słowacji został Krejczik, który pokonał swego przeciwnika Virbę w pięciu setach 5:7, 3:6, 6:1, 6:0, 6:3.

Społem

Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. - Okręg w Krakowie

Delegatura Zarządu na okręg krakowski

Kraków, ulica Św. Tomasza 43 — Telefon Nr 589-20

Oddziały Okręgowe:

Spożywczy	Kraków ul. Św. Tomasza 43	589-20
Rolniczy	ul. Wawrzyńca 4	587-30
Mleczarsko - Jajczarski	ul. Fridleina 4/5	555-48
Przemysłowo - Rolny	ul. Szczepańska 2	575-82
Włókienniczy	ul. Św. Tomasza 43	589-20
Papierniczy	ul. Św. Tomasza 43	589-20
Zbożowo - Młynarski	ul. Warszawska 4	587-30
Produkcji	ul. Św. Tomasza 43	589-20

Organizuje wymianę towarową między wsią i miastem. Spółdzielnie terenowe województwa krakowskiego zaopatrują się w Oddziałach Powiatowych „Społem" w następujących miejscowościach: Biała, Bochnia, Brzesko, Chrzanów, Dąbrowa Tarnowska, Limanowa, Olkusz, Miechów, Nowy Sącz, Nowy Targ, Myślenice, Wadowice, Tarnów, Zakopane, Żywiec.

„Społem" stanowi centralę gospodarczą spółdz. handlowych i wraz z nimi pracuje nad zaspakajaniem potrzeb społeczeństwa z wyłączeniem zysku jako celu działania.

Nasze hasło: „Przez Spółdzielczość do dobrobytu Narodu i Państwa"

POWSZECHNA SPÓŁDZIELNIA

»PRACA«

w Krakowie, Centrala, ul: Basztowa 23

prowadzi artykuły żywnościowe i gospodarcze oraz dostarcza artykuły na karty żywnościowe

Posiada 31 sklepów spożywczych

Krowoderska 51	Czapskich 1	Sienkiewicza 9
Krowoderska 22	Szczepańska 4	Bracka 9
Krowoderska 24	Pl. Szczepański 1	Urzędnicza 59
Karmelicka 9	Pl. Szczepański 8	Starowiślna 13
Karmelicka 27	Krakowska 14	Kazimierza Wielkiego 65
Karmelicka 70	Dietla 75	Kazimierza Wielkiego 142
Juliusza Lea 11b	Mazowiecka 45	Kościuszki 50
Juliusza Lea 12b	Limanowskiego 9	Puławskiego 7
Czarodziejska 52	Kr. Jadwigi 19	Czarnowiejska 80
Mogilska 33	Szewska 24	29 Listopada 75
	Senatorska 13	

5 sklepów branżowych

Sklep z porcelaną, szkłem, emalią, kamionką — hurt i detal. Szewska 20. Filia j. w. ul. Senatorska 7.

Sklep galanteryjno - konfekcyjny ul. [illegible]

Sklep komisowy — Rynek Główny 15.

Drogeria — ul. Zwierzyniecka 27

Piekarnię ul. Meiselsa 6

oraz 5 sklepów z wyrobami PMS i PMT.

Członkowie korzystają z bezpłatnej biblioteki oraz 10 proc. rabatu w sklepach branżowych

Każdy człowiek pracy winien być członkiem naszej Spółdzielni

ZARZĄD MIEJSKI MIASTA GLIWIC
oglasza

przetarg nieograniczony

Na wykonanie sprzętu dla Szkół Powszechnych

1) ławek szkolnych 600 sztuk
2) tablic podwójnych 80 sztuk
3) stołów do nauki w szkole zawodowej 50 sztuk
4) krzeseł 150 sztuk

Podkładki ofertowe można otrzymać w Oddz. Szkolnym Zarządu Miejskiego przy Placu Mącznym Nr 12. I. p. w godz. urzędowych.

Termin składania ofert upływa z dniem 9 października 1947 r. o godz. 11-tej.

Oferty należy przesłać w zalakowanych podwójnych kopertach do Oddz. Szkolnego Zarz. Miejskiego w Gliwicach, ul. Plac Mączny 12. I. p.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone do KKO m. Gliwic wadium w wysokości 1 proc. od sumy oferowanej.

Zarząd Miejski zastrzega sobie wybór oferenta bez względu na wynik przetargu, jak również unieważnienie przetargu bez podania powodu i odszkodowania.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 9 października 1947 r. o godz. 12-tej.

Prezydent Miasta
(—) Inż. St. Kolasiński, Wiceprezydent.
(PAP) (5613)

„Kryształ"

Parowa Fabryka Cukrów Pierników i Marmelady

KRAKÓW, Lwowska 30 Tel. 560-04

(kr-656) poleca swoje wyroby.

Przemysł Węglowy

zatrudni natychmiast

kwalifikowanych sztygarów dołowych, rębaczy przodowych, rębaczy - kamieniarzy, cieśli górniczych dołowych, ślusarzy, elektromonterów, nawijaczy, solników, tokarzy, palaczy kotłowych, murarzy dołowych, kowali i kotlarzy.

Zgłoszenia już pracujących w przemyśle węglowym nie będą uwzględniane.

Informacji udziela Dział Mob. Sił Roboczych CZPW Katowice, ul. Powstańców 11 pok. 47. (1559)

„ATOM"

SP. Z O. O.

DOM PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY

Centrala Białystok, ul. Zasławska 1, filia Katowice Daszyńskiego 3, Nr tel. 346-37

SKŁADNICA ROZDZIELCZA — BIAŁYSTOK

uznana przez Ministerstwo Przemysłu, Centralę Zbytu Śrub i Nitów, Okuć Budowlanych i Części Kutych

prowadzi oprócz artykułów branży żelaznej różne wyroby dla przemysłu i rolnictwa, — Specjalność piece kaflowe. (3832)

Poważne Zakłady

poszukują dla swych pracowników pokoi umeblowanych na terenie Katowic.

Zgłoszenia kierować należy na piśmie lub tel. 356-89 Katowice, Kilińskiego 16 m. 3.

Myszkowskie Zakłady Papiernicze.

(19285)

Zjednoczenie Przedsiębiorstw Wiertniczo-Górniczych
Oddział 4, Bytom

przyjmie natychmiast:

rębaczy przodowych, młodszych rębaczy i ładowaczy do robót kamiennych (głębienie szybów i pędzenie przekopów) na kopalniach węgla.

Zgłaszać się z dokumentami: Wydział Personalny ZPWG. IV. — Bytom, ul. Dworcowa 28, I. p. (540)

„Sport"

Spółdzielnia Wytwórczo-Handlowa Organizacyj Sportowych Woj. Krak.

Z ODP. UDZ.

w Krakowie, Rynek Główny 6, telefon 542-12

poleca na sezon zimowy narty najlepszej produkcji jesionowe hikorowe i klejone, kijki wiązania smary, wiatrówki, spodnie i buty narciarskie, rękawice, swetry i.t.p. wszystko najlepszej jakości po najniższych cenach. (kr-833)

KONKURS

DLA SPÓŁDZIELNI UCZNIOWSKICH

W dniu 28 września br. całe społeczeństwo obchodzić będzie uroczyście Dzień Spółdzielczości. W związku z tym Wojewódzki Komitet Obchodu Dnia Spółdzielczości ogłasza z dniem 28 września 1947 r.

KONKURS

dla spółdzielni uczniowskich w szkołach średnich ogólnokształcących i zawodowych Woj. Śląsko-Dąbrowskiego

WARUNKI KONKURSU:

I. Konkurs trwa od 28 września 1947 r. do 29 lutego 1948 r.

II. W konkursie mogą wziąć udział wszystkie Spółdzielnie uczniowskie w szkołach średnich, ogólnokształcących i zawodowych.

III. Do oceny będą brane następujące osiągnięcia w spółdzielni:
1. Ilość członków w spółdzielni w porównaniu z ogólną liczbą uczniów w szkole.
2. Stan organizacyjny spółdzielni:
 a) ilość działów i ich funkcjonowanie,
 b) aktywność władz spółdzielni
 c) rachunkowość spółdzielni
3. Członkowstwo w spółdzielni księgarskiej i współ[illegible]
4. Wyniki prac wydziału społeczno-wychowawczego.
 a) powiązanie spółdzielni z samorządem
 b) udział spółdzielni w organizowaniu życia młodzieżowego w szkole,
 c) ilość zebrań propagandowo-informacyjnych o spółdzielczości
 d) kontakt z spółdzielniami dla dorosłych.
5. Udział władz spółdzielni i członków w Spółdzielczych Kursach Korespondencyjnych.
6. Wyniki działalności spółdzielni.

IV. Powiatowi instruktorzy spółdzielni uczniowskiej po dokonaniu lustracji wyeliminują najlepsze spółdzielnie ze swych powiatów. Komisja składająca się z przedstawicieli Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P., Kuratorium Okręgu Szkolnego i Związku Nauczycielstwa Polskiego nagrodzi najlepsze spółdzielnie uczniowskie po uprzednim dokonaniu w nich lustracji przez przedstawicieli Okręgu Związku Rewizyjnego i Kuratorium.

USTALONO NASTĘPUJĄCE NAGRODY:

dla szkół spółdzielczych 1 nagroda — zł 10.000,

dla pozostałych szkół objętych konkursem: I nagroda zł 10.000.—; II nagroda — zł 8.000.—; III nagroda zł 6.000.—.

Nagrody przeznaczone będą wyłącznie na akcję społeczno-wychowawczą spółdzielni (zakup książek do biblioteki spół., zorganizowanie świetlicy, czytelni, zakup sprzętu radiowego itp.)

Sieć księgarska

SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „WIEDZA"

Centralne Hurtownie:
WARSZAWA, ul. Lwowska 5

Księgarnie:
BĘDZIN, ul. Małachowskiego 2
CHORZÓW, ul. Sienkiewicza 1
GDYNIA, Skwer Kościuszki 16
GLIWICE, ul. Zwycięstwa 43
GRUDZIĄDZ, ul. Małogroblowa 2
JELENIA GÓRA, ul. 1 go Maja 10
KATOWICE, ul. Jana 5
KRAKÓW, Rynek Główny 30
ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 70
ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 45
PIOTRKÓW, ul. Słowackiego 4
POZNAŃ, ul. św. Marcina 21
SOPOT, ul. Grunwaldzka 8
ŚWIDNICA, Rynek 18
SZCZECIN, Aleja Wojska Polskiego 29
WAŁBRZYCH, Plac 3 Maja 4
WAŁBRZYCH, ul. Gdańska 3
WARSZAWA, ul. Marszałkowska 89
WROCŁAW, Rynek 14

Księgarnie w miastach wojewódzkich prowadzą oprócz sortymentu hurtową sprzedaż wydawnictw zarówno własnych, jak i obcych, znajdujących się na składzie głównym. (406/47)

W. N. WOLNY

KATOWICE, Mariacka 35, tel. 323-92

W. N. WOLNY wykonuje wszelkie systemy centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody, łaźnie dla Kopalń, Hut i rurociągi dalekonośne parowe, wodne i gazowe. (3825)

Nitro CSD

LAKIERY

do rowerów i metali Nitrocelulozowe

„AGO" Klej do skór i pasów transmisyjnych

Ultramaryna do bielizny w paście

„BENGAL" papier do farbkowania bielizny

Farbka do bielizny w opakowaniu 1 dkg

ZAKŁADY CHEMICZNO-PRZETWÓRCZE

„NITRO"

CZESŁAW DZIARMAGOWSKI i Synowie

Kraków, ulica Cystersów 11

KURSY Kierowców Samochodowych i Motocyklowych
[illegible]
Kraków Rynek 16 II p. Inform. udziela w godz. 9-20 tel. 576-66

TĘCZA

MATERIAŁY, KOCE, UBRANIA, SUKNIE

farbuje i czyści

KRAKÓW

Rynek Główny 12
Karmelicka Nr 1
Zwierzyniecka 17
Czarnowiejska 74

PRĄDNIK BIAŁY
ul. Piłsudskiego 16

kr-568

Pralnia Wełny i Farbiarnia

„[illegible]R. E. S."

C. SZCZERBAK

Bielsko, Rzeźnicza 12a. tel. 26-28
[illegible]

Zegarki szwajcarskie z gwarancją oraz obrączki [illegible]

„CZAS" KRAKÓW Starowiślna 10

RÓŻNE

Sąd Grodzki w Krakowie O.I.
Sygn. I. 2. Zg. 271/47
dnia 3. IX. 1947.

Zarządzenie postępowania o stwierdzenie zgonu:

1) Goldy czyli Gusty z Lindenbaumów Kohnowej, ur. 1. IX. 1894 w Krakowie, córki Abrahama i Eideli z Rakowerów;

2) Uriego Dana Kohna, ur. 13. XII. 1926 w Krakowie, syna Leona i Goldy czyli Gusty z Lindenbaumów — zamieszkałych ostatnio w Krakowie, którzy zostali wywiezieni przez Niemców do obozu Bergen - Belsen, a stamtąd 17. V. 1944 r. do Oświęcimia, gdzie mieli po[illegible]

Gdy wobec tego jest prawdopodobne, że wymienieni ponieśli śmierć, zarządza się na wniosek Loebla Lindenbauma postępowanie o stwierdzenie zgonu, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby do jednego miesiąca od tego o[głoszenia] udzielono Sądowi wiadomości o zaginionych. Po upływie tego terminu i po przeprowadzeniu dowodów Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia Grodzki:
(c 627) Papież

PRACOWNIA GORSETÓW Zyty Popielewiczowej wykonuje pasy, całości biustonosze oraz wszelkie reperacje. Katowice, Mikołowska, 13. tel. 352-58. (3924)

NAWIJACZY I i II kat., elektromonterów i ślusarzy I kat. przyjmą Centralne Warsztaty Elektrotechniczne, Dąbrowa-Górnicza, ul. Florowska. (PAP) (5810)

KUŚNIERZ A. Sokołowski Katowice, Mickiewicza 2 lub Rynek 1. wykonuje wszelkie prace w zakresie kuśnierstwa, fasony najnowsze, robota solidna i punktualna. (3818)

Sąd Grodzki w Krakowie
dnia 1 września 1947
Sygn. I 3 Zg. 228/47.

OGŁOSZENIE.

Na wniosek Augusty z Auerbachów Weberowej zam. w Krakowie, ul. Morawskiego 4 wszczęto postępowanie, celem stwierdzenia zgonu jej męża Oskara Webera, syna Adolfa i Eugenii Kreutzberg ur. 28. VIII. 1894 r. w Krakowie, zam. w Krakowie, ul. Zwierzyniecka 8, który w czasie okupacji przebywał w ghetcie krakowskim z 28. 10. 1942 miał zostać wywieziony transportem do Bełzca i tam zginąć. — Wzywa się wszystkie osoby, które mogą udzielić wiadomości o zaginionym, aby w terminie 1 miesiąca doniosły o nich Sądowi.

Sędzia grodzki: Mikos mp.

ROBOTNIKÓW niewykwalifikowanych do robót placowych przyjmie Centralny Magazyn w Ligocie, ul. Książęca 13.
(PAP) (5811)

SPECJALNE Warsztaty Mechaniczne. Naprawa Maszyn biurowych i buchalteryjnych. Bolesław Lorek. Chorzów I, ul. Wolności 56, Tel. 405-58. (3830)

RADIO - SPRZEDAŻ - NAPRAWA Specjalny Zakład Radiotechniczny Jan Ulewicz, Chorzów, Chrobrego 22. tel. 400-55 (3914)

UBRANIA, jesionki, spodnie męskie, ubranka dziecinne na sezon jesienny poleca Stanisław Zejman, Katowice. Słowackiego, Hala sklep 26. Ceny konkurencyjne. (3818)

„KAWAT" Katowice. Brata Alberta nr 4, tel. 347-45; kupuje stale wełnę merynosową (cienką, krajową) za gotówkę, lub wymienia na materiały — poleca dla PT Odbiorców hurtowych i detalicznych różnego rodzaju materiały wełniane po cenach najniższych (1935)

UWAGA! 1-go października w Barze Corso koncertuje znakomita orkiestra pod batutą Eryka Grzyba, Katowice. 3-go Maja 23. (19153)